

Brazílie, MGS

Oslava Pražského Jezulátka byla letos mnohem větší

Matouš Hartman

Dva muži připevňují na nové pódium malovaná okna a v kuchyni se připravují tři stovky pirohů. Jako každý rok se v září v Bataypoře koná slavnost Pražského Jezulátka, jehož kopie zdobí kapličku na zahradě domu, kde se setkává česká komunita. Letos se ale primárně náboženská slavnost stává i společenským setkáním.

Oslavy začínají už v šest hodin ráno zpěvem u kapličky a pokračují výměnou šatů jezulátka. Původní jasně růžová barva se letos mění za nebesky modrou. Šaty ušila švadlena z vedlejšího města, a tak jako každý rok je vyšívá Leonida Trachtová. Práci vždy tráví mnoho večerů během celého roku. Pro českou komunitu je Pražské Jezulátko důležitým pojítkem mezi Brazílií a Českou republikou. Večerní mši na novém pódiu proto doplňují květinová výzdoba i živý zpěv a hra na kytaru.

Po mši následuje oslava. Mnoho lidí věnovalo domácí koláče nebo sušenky, sama Leonida napekla svou vyhlášenou roládu plněnou goiabovou marmeládou. Stojí se také fronta na pivo. I když není české, na lístečcích, které se vyměňují za plechovky, alespoň stojí napsáno české slovo „pivo“. Úspěch mají i pastely, smažené pirohy s různými náplněmi. K tradičně brazilským se přidala i jedna náplň ryze česká, gulášová. A prodává se rychle. O novinku je zájem, takže po konci oslav zbývá gulášových pastelů pět a lidé se druhý den ptají, jestli budou ty české pastely k odkoupení. Komunita je nejen proto s výsledkem oslavy spokojená, jen na večerní program přišla stovka lidí, u výměny šatů asistovaly asi tři desítky účastníků.

Brazílie, Sao Paulo

Evropský den jazyků na USP

Ivana Malechová

Dne 26. 9. se oficiálně slaví *Evropský den jazyků*, takže jsme společně s paní učitelkou maďarštiny spojily síly a připravily pro studenty češtiny a maďarštiny speciální program! Anita Demkó, lektorka maďarštiny na USP, připravila krásné povídání o důležitosti jazyků jako takových, její student si následně připravil přednášku, která se věnovala deklinaci v maďarštině. Maďarština má 18 deklinací, tedy víc než čeština! Uf! Moje přednáška se věnovala základní frázím v češtině a také českým produktům, které se těší mezinárodní oblibě (české sklo a porcelán, Pilsner Urquell, klavíry Petrof, Tatra, Krteček atd.) Studenti následně ověřovali svoje vědomosti v Kahootu, za což dostali pěkné ceny, a nakonec se se mnou naučili zpívat českou písničku. S učitelkou Anitou jsme také vyrobily cedulky na fotokoutek a připravily pohoštění – maďarský štrúdl a český frgál!

Myslím si, že akce měla u studentů velký úspěch.

Argentina, Chaco

Září 2024

Radim Schottl

Festival imigrantů v Oberá, Misiones (Fiesta Nacional del Inmigrante)

Začátkem tohoto měsíce se spolek Asociación Civil Checoeslovaca Bratři Všichni z Resistance (se svým folklórním souborem Československé kořene) vydal do města Oberá v provincii Misiones, aby se zúčastnil tamní *Fiesta Nacional del Inmigrante*. Během pobytu se zapojil do slavnostního zahajovacího průvodu spolu s místním českým spolkem. Folklórní soubor Československé Kořene s tanečním souborem Lipa a vystupovali v Českém domě, Francouzském domě a na alternativním pódiu.

Součástí programu byl také společný oběd obou spolků a folklórních souborů zaměřený na prohlubování vztahů a výměnu zkušeností s místní českou komunitou. Nechyběla ani návštěva přírodního úkazu *Salto Berrondo*.

Spolky v českém domě také navštívila viceprezidentka Argentiny Victoria Villarruel, která zhlédla vystoupení lidových tanců souboru Lipa. Festival měl velký úspěch a české zastoupení bylo, jako každý rok, velmi výrazné.

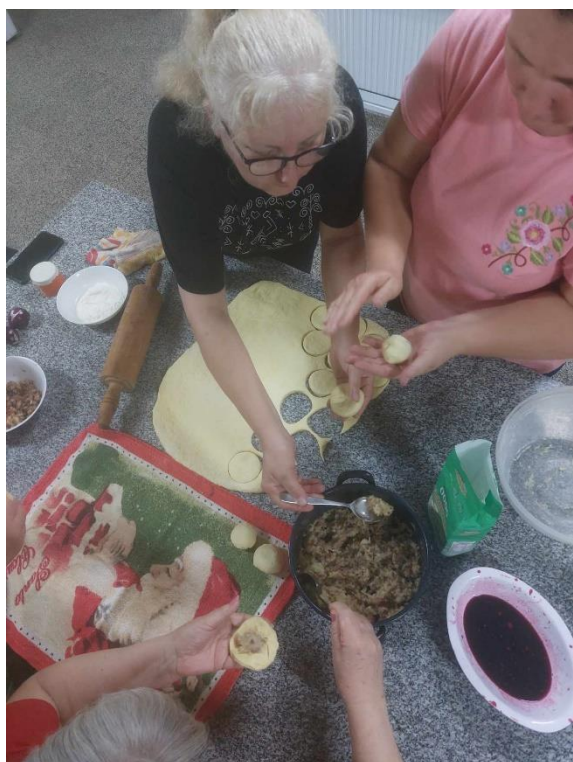

Kurz české kuchyně

S příchodem jara do Argentiny jsme znovu uspořádali kurz českého vaření, opět v kuchyni Unie Checoeslovaca v Prezidencia Roque Sáenz Peña. Akce se zúčastnili jak členové Unión, tak i žáci českého jazyka, kteří se těšili na možnost naučit se připravovat tradiční české pokrmy. Na program byla příprava paprikáše s knedlíky plněnými zelím a uzeným masem, a také buchty s lesním ovocem.

Instruktaž vedla členka Union Patricia, která podrobně vysvětlila postupy přípravy a zdůraznila důležitost správného výběru ingrediencí. Účastníci se seznámili s tradičními českými technikami vaření. Paprikáš byl velmi povedený – účastníci si ho nejen pochvalovali, ale mnozí si porci odnesli i domů.

Po hlavním chodu přišel na řadu sladký dezert. Buchta s lesním ovocem a posypkou, která byla vynikající. Kromě samotného vaření byl kurz také příležitostí pro zábavu a sdílení – účastníci si pečlivě zapisovali recepty a při vaření se učili novou slovní zásobu v českém jazyce.

Oslava Dne jara a Dne studentů

Z iniciativy učitelů tance a členů folklorního souboru *Moravanka* se uskutečnila oslava *Dne jara a Dne studentů*. Cílem této akce bylo prohloubit přátelské vztahy mezi komunitami. Slavnosti se zúčastnili prezidenti různých krajanských spolků, královny, princezny, dětské zástupkyně a také ambasadorky.

Celý den probíhal v duchu her, zábavy a přátelského setkání. Účastníci si pochutnali na připraveném občerstvení a celková atmosféra byla velmi příjemná. Součástí akce byla malba stromu, jehož každý list reprezentuje jeden spolek a je tvořen danou národní vlajkou. Následně také všichni navštívili místní knihovnu a muzeum. Oslava se tak stala nejen příležitostí k připomenutí *Dne jara a Dne studentů*, ale také k neformálnímu setkání a posílení vztahů mezi různými komunitami.

Austrálie, Adelaide

Masopustní karneval

Michaela Svojšová

V pátek 20. září uspořádala Česká škola malou karnevalovou oslavu u příležitosti zakončení školního projektu věnovaného masopustní tradici. Rodiče zajistili drobné pohoštění pro naše malé maškarády a společně jsme si představili tento výjimečný svátek, který je od roku 2010 zapsán na Listinu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO (jmenovitě Masopustní průvody s maskami na Hlinecku).

Masopust (lidově ostatky, fašank, voračky, končiny či karneval) je třídní svátek a také slavnostní čas mezi Vánoci a postní dobou. Jeho kořeny jsou spojovány s pohanskými oslavami konce zimy. Český název „masopust“ vychází z významu slov *opuštění masa*, stejně jako slovo „karneval“, které pravděpodobně pochází z italského „carne levare“, *dát pryč maso*.

Stejně jako o masopustním úterý procházely vesnicemi průvody maškar, putovaly děti prostorami Československého klubu, představovaly návštěvníkům své masky a jejich úlohu ve slavnostním procesí. Přítomní hosté je odměnili štědrým potleskem.

Kdo v tento páteční večer zavítal mezi krajany, mohl se potěšit pohledem na tradiční, a navíc mimořádně výtvarně zdařilé masky medvěda a medvědářky, kobyly, slaměného, strakatého se ženuškou, báby s nůší, žida, turka, kominíka či cikánky.

Chorvatsko, Daruvar, Končenice

Jak se dělá kniha?

Ilona Kirchnerová

Zamysleli jste se už někdy nad tím, jak se vlastně dělá kniha? Nemyslím tím ale, jak napsat kvalitní literaturu, nýbrž jak vytvořit to, kam se naše nápady a příběhy zapíší, a ještě to bude i dobře vypadat. Přesně to, jak si vytvořit svoji vlastní knihu, nás přijela do Chorvatska naučit Eva Tobišková se svým mužem Jiřím Rábem a psem Oliverem.

Eva Tobišková se již přes 20 let věnuje knihařskému řemeslu, které se v její rodině předává z generace na generaci, a také rámování obrazů. Původně sice vystudovala strojírenství, ale láska k papíru a práci s ním nakonec převládla. Kreativitu, preciznost, kombinace různých výtvarných technik, to jsou jen některé schopnosti, které nám Eva předala v rámci čtyř workshopů pro děti z prvního stupně Základní školy v Končenici, prvního a druhého stupně české Základní školy Jana Amose Komenského v Daruvaru a pro jakékoli zájemce z řad veřejnosti.

Nejprve jsem si pomocí batiky z krepového papíru vytvořili vlastní autorský papír na desky naší budoucí knížky formátu A5. Následně jsme si vysvětlili, jak se sváže vnitřní bloček papírů, k čemuž jsme použili voskovanou niť a jehlu, což prověřilo šikovnost mnohých z nás. Následovala příprava předsádek a jejich lepení ke knižnímu bločku. Mezitím se usušily naše barevné autorské desky, které jsme tak mohly zalepit na předem připravené desky z tvrdého kartonu. Teď už jen stačilo vybrat správně laděné plátýnko na hřbet sešitu a zasadit knižní bloček přesně mezi desky. Zájemci si mohli ještě vyrobit štítek na desky, případně dozdobit, dotvořit desky nově vzniklé knížky dle své libosti.

Odcházeli jsme zpátky do tříd a do svých domovů všichni velmi spokojeni, neboť každý z nás zažil magii okamžiku, kdy vzniká něco nového, krásného, a hlavně vyrobili jsme si to zcela sami. Zrodila se naše vlastní kniha, jejíž čisté stránky můžeme naplnit dle libosti svými příběhy.

Děkujeme mnohokrát Evě Tobiškové, že nám ukázala taje starého knihařského řemesla a té Svazu Čechů v Republice Chorvatsko, že celou akci podpořil.

Olympijská Veselá sobota

Tereza Vlček Klímová

To, že žáci nižších tříd České základní školy Josefa Růžičky v Končenicích chodí do školy s radostí, je dobře známý fakt. Dokazuje to i skutečnost, že s úsměvem na tváři přicházejí do svých tříd i během několika sobot v průběhu celého školního roku na akci s názvem Veselá sobota.

Co si pod Veselou sobotou představit? Zábavné a zajímavé dopoledne, kdy je vzdělávání propojeno s hrou, tvořivostí, novými zážitky, a především s radostí z objevování. Zkrátka dopoledne plné veselí. Po sérii úspěšných Veselých sobot v loňském školním roce jsme se s učitelkami Elenkou Podsedníkovou a Ivanou Mackovou Hubinkovou rozhodly na tuto hezkou tradici navázat i letos.

První Veselá sobota se tak konala 28. 9., tedy v den svátku Dne české státnosti. Celá akce se nesla v duchu olympijských hodnot a hesla „Rychleji, výše, silněji“! Naši malí sportovci měli možnost proniknout do světa největší sportovní události na světě – olympijských her. Dozvěděli se nejen mnoho zajímavých informací o historii, tradici a symbolech olympiády, ale také se naučili nová česká slovíčka, která se k tomuto tématu vztahují.

Výroba pochodní a zažehnutí olympijského ohně spolu s nástupem sportovců za melodie olympijské hymny dodaly celému zahajovacímu ceremoniálu tu pravou olympijskou atmosféru. Děti byly rozděleny do tří olympijských výprav, které se snažily dosáhnout co nejlepších výkonů ve sportovních disciplínách, jako jsou skákání v pytli, přetahování lanem, hod na cíl, skok do dálky a vedení míče záludnou trasou, přičemž soutěžící prokazovali svoji rychlost, sílu, přesnost a obratnost.

Boj o medaile probíhal za ctění hodnot fair play, které provázely celý tento soutěžní den. Důraz nebyl kladen pouze na sportovní výkony, ale také na respekt k ostatním, týmovou spolupráci a vzájemnou podporu, která je neodmyslitelnou součástí olympijského ducha. Děti tak měly jedinečnou možnost pochopit, že soutěžení není jen o vítězstvích, ale především o vzájemném respektu, týmové spolupráci a čestném chování.

Závěrečná část Veselé soboty vyvrcholila slavnostním předáváním medailí. Olympionici, kteří soutěžili s obrovským nasazením, si odnášeli nejen zasloužené cenné trofeje, ale i pocit hrdosti na své výkony. A kdo ví, možná právě těmto sportovcům budeme jednou fandit na skutečném stadioně pod olympijskými kruhy.

Srbsko, Kruščice, České Selo, Bela Crkva, Vršac, Gáj

Září 2024

Alena Havlová

Týnečáci ve Vršci (1. 9. 2024)

Na přelomu srpna a září zavítal folklorní soubor Týnečáci na podium srbských krojovaných tanečníků ve Vršci a Gudurici. Předvedli kreace tradičních Hanáků z Olomoucka. Soubor navštívil už mnoho zemí Evropy. Ve Vršci mezi krajany se hosté cítili jako doma. Slovo dalo slovo a členové besedy Vršac a folklorní soubor z Velikého Srediště naplánovali výlet do České republiky – na konci září oplatili vzácným hostům návštěvu a obohatili je o zážitek ze srbské choreografie i specifické češtiny srbských Čechů.

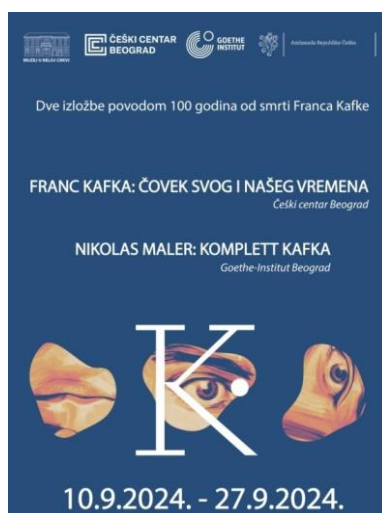
Návštěva nového biskupa v kostele svatého Václava v Kruščici (1. 9. 2024)

U příležitosti nástupu nového kněze Leona Tápai do služby v Kruščici a okolních obcí byl pozván na návštěvu nový pan biskup Mons. Mirko Štefkvić. Krajané zorganizovali posezení s občerstvením se vzácnými hosty v České besedě Kruščice, které se konalo po slavnostní mši svaté.

Výstava Franze Kafky v muzeu Bela Crkva (10. 9. 2024)

Výstava realizovaná k příležitosti 100 let od úmrtí Franze Kafky za podpory Českého centra Bělehrad, Muzea v Bele Crkvi a Velvyslanectví České republiky v Bělehradě byla velmi úspěšná – navštívilo ji mnoho žáků a studentů základních i středních škol i s jejich vyučujícími. Výstava se stala inspirací pro realizaci projektů v rámci dětského týdne, který je v Srbsku první týden v říjnu – této příležitosti využila zejména Tereza Stamenković Klepaček vyučující výtvarnou výchovu na místních školách. Téma Franze Kafky je vhodným motivem i do hodin českého jazyka učitelky Aleny Havlové, která vyučuje český jazyk v Bele Crkvi a okolí.

Krajané ze Srbska na festivalu dobrovolnictví v Telči (12. – 15. 9. 2024)

Díky mnohaleté dobrovolnické činnosti organizace Hnutí Brontosaurus v Banátu byli srbští i rumunští krajané pozváni programovým ředitelem Dalimilem Tomanem k bezplatné účasti na největším festivalu dobrovolnictví s názvem DORT, který se konal v polovině září v Telči. Zástupci krajanů ze Srbska i Rumunska tak měli příležitost strávit několik dní v historickém městě, účastnit se přednášek, koncertů a workshopů. Nechyběla ani prohlídka historické Telče s tradičním českým obědem – svíčkovou s knedlíky a ochutnávka piv z místního pivovaru.

Koncert romské jazzové kapely Terne Čhave (21. 9. 2024)

Česká beseda Vršac ve spolupráci s Kulturním centrem Vršac, Českým centrem Bělehrad a Velvyslanectvím České republiky v Bělehradu zorganizovala koncert romské jazzové kapely Terne Čhave z České republiky. Hudební zážitek si diváci odnesli z kongresové dvorany Centra Milenium ve Vršci (20. 9. 2024 od 20.00 h.). Terne Čhave je jedna z nejznámějších romských kapel v České republice, která hostovala v mnoha evropských zemích. V Srbsku sklídila obrovský úspěch. Paní předsedkyně České besedy Vršac Dragana Radović prokázala skvělé hostitelské vloh – zajistila zázemí s ubytováním pro všechny účinkující.

Bicykliáda česko-srbského přátelství z Bele Crkve do Českého Sela (22. 9. 2024)

Další velkolepý závod česko-srbského přátelství pod záštitou Školy Plus z Bele Crkve proběhl už po třinácté. Cyklisté vyjžděli z Bele Crkve od místní benzinové stanice směr České Selo. V doprovodných vozidlech nechyběly fotografové, zástupci místních médií či zdravotníci. Akce vznikla za podpory Velvyslanectví České republiky v Bělehradě, Národní rady, Centra za kulturu a dalších. Učitelka českého jazyka si zde připravila výtvarnou geografickou aktivitu a celá akce byla směřována k podpoře česko srbského přátelství a zdravého životního stylu. Účastníci si odnesli diplomy a zajímavé ceny.

Čeština sportem (září 2024)

Ještě před otevřením kurzů češtiny začalo pravidelné setkávání dětí v Krušnici i Bele Crkvi na kroužku „Čeština sportem“. O sportovní aktivity s praktickou češtinou je obrovský zájem. FK Ratar Kruščica v loňském školním roce získal sponzorským darem nové dresy, cyklistická i jiná trička, sportovní lahve a další předměty z České republiky. Od tohoto školního roku rozšiřujeme řady sportujících dětí o nové členy z Bele Ckve a okolí. Doufáme v podporu místních škol, které mohou zajistit podmínky pro realizaci sportovních zápasů i prostorové zázemí zejména v zimních měsících.

Svatováclavské slavnosti v Gáji (28. 9. 2024)

Každoroční největší slávou krajanů v Gáji jsou oslavy svátku svatého Václava. Tamní kostel zasvěcen tomuto světcovi bývá plný hostů. Letošní rok tam mši sloužili 4 kněží, zpěváci z České besedy Bela Crkva zazpívali několik písní, přijeli hosté z ambasády a gájští se předvedli jako ti nejlepší hostitelé – připravili několik koňských spřežení, kterými nás odvezli nejdříve do kostela a poté do společenského sálu, kde následovala bohatá večeře s muzikou. Svátek svatého Václava je příležitostí pro družbu krajanů i ze vzdálených besed.

Druhá krajianská cesta do České republiky (konec září 2024)

Na červencový festival Krása různorodosti zavítala Česká beseda Lukavice z České republiky. Její členové navázali přátelství se členy České besedy Vršac a pozvali je na návštěvu Česka. Díky této příležitosti se někteří krajané dostali během měsíce září dvakrát do České republiky (poprvé byli na festivalu v Telči). Měli příležitost navštívit česká města (například Olomouc) a účastnit se hanáckých folklorních slavností v Příkazech u Olomouce (15. setkání Hanáků). Česká beseda Vršac na slavnostech představila srbský folklorní soubor z Velikého Srediště – tedy z prostředí s významnou českou stopou.

